T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016 / 1
KARAR NO : 2016 / 2
KARAR TR : 15.02.2016

ÖZET: Asker kişi sanık hakkında "silahlı tehdit" suçu nedeniyle açılan kamu davasının, suçun askeri suç olmaması, askeri suça bağlı bulunmaması ve sanığın yargılama aşamasında terhis edilmesiyle askeri mahkemede yargılan-mayı gerektiren ilginin kesilmiş olması nedeniyle ADLİ YARGIyerinde görülmesinin gerektiği h k .

K A R A R

-
-

Davacı : K.H.
Sanık : R.K.

O L A Y : Bingöl/Adaklı İlçe Jandarma Komutanlığı emrinde görevli sanık J.Er R.K. ile aynı Komutanlık emrinde görevli J.Er B.K.'ın, 16.1.2014 günü, 00.00 - 01.00 saatleri arasında nöbet tutmak üzere görev yerleri olan mevziilere doğru giderken, J.Er B.K.'ın, sanığın nöbet tuttuğu 4 nolu nöbet kulübesine, burada bulunan kürklerden almak amacıyla gittiği ve burada bulunan kürklerden birini alacağı sırada sanığın izin vermemesi üzerine aralarında çıkan tartışma sırasında, sanığın "sizin kürkler 2 nolu mevziide git oradan al, s…. git buradan" dediği, bunun üzerine J.Er B.K.'ın "ağzını topla, yoksa ağzını ben toplarım, ağzına s….." şeklinde karşılık verdiği ve kendi nöbet yeri olan 3 nolu nöbet mevziine gittiği, aradan yaklaşık yirmi dakika geçtikten sonra sanığın kendisine zimmetli G-3 piyade tüfeğini eline alarak tam doldurușa getirip havaya bir el ateş ettiği, aynı mevziide birlikte nöbet tutan J.Er R.K.'ın santrale telefon ile durumu bildirmesini müteakip sanığın santrale çağırıldığı ve elinde kendisine zimmetli G-3 piyade tüfeği ile santrale giderken, 3 nolu nöbet mevziinin yanından geçtiği sırada, J.Er B.K.'a hitaben "3 nolu 3 nolu silah sesini duydunuz mu? Bu mermiler sabah üzerinize yağacak" şeklinde konuştuğu ve oradan hizmet binasına gittiği belirtilerek;

Her ne kadar J.Er R.K. ile J.Er B.K.'ın 16.1.2014 günü aralarında gerçekleşen olay sonucu "hakaret ve tehdit " suçlarını işlediklerinden bahisle haklarında soruşturma açılması isteminde bulunulmuş ise de; olaydan sonra alınan ifadelerinde birbirlerinden şikayetçi olmadıklarını beyan ettikleri ve Türk Ceza Kanunu'nun 131. maddesi gereğince "hakaret" suçunun; 106. maddesi gereğince de "tehdit" suçunun soruşturması ve kovuşturulmasının şikâyet şartına bağlı olduğu ve şikâyet şartının gerçekleşmediğinin anlaşıldığı açıklanarak, bu suçlar nedeniyle sanık ve J.Er B.K.'ın hakkında ayrı ayrı kovuşturmaya yer olmadığına;

J.Er R.K.'nun kendisi üzerine zimmetli olan G-3 piyade tüfeği ile psikolojisinin bozulduğunu gerekçe göstererek havaya bir el ateş ettiği, netice itibariyle 0.90 TL'lik hazine zararına sebep olduğu belirtilerek, "askeri eşyayı kasten tahrip etmek" suçunu işlediği ileri sürülerek, eylemine uyan 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 130/1. maddesi uyarınca cezalandırılması, meydana gelen 0.90 TL'lik hazine zararının aynı Kanun'un 130/3. maddesi gereğince sanıktan tazminen tahsili istemiyle 8. Kolordu Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 22.04.2014 gün ve E:2014/254, K:2014/237 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılması üzerine;

8. Kolordu Komutanlığı Adli Müşavirliğinin 2.5.2014 gün ve AD.MÜŞ.:86506152-2014/246 Sor. ve "Karar Tebellüğü ve Karara İtiraz" konulu yazısı ile, "tehdit" suçunun 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 106. maddesinde düzenlendiğini ve maddenin birinci fikrasında "Bir başkasını, kendisinin veya yakınının hayatına, vücut veya cinsel dokunulmazlığına yönelik bir saldırı gerçekleştireceğinden bahisle tehdit eden kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Mal varlığı itibarıyla büyük bir zarara uğratacağından veya sair bir kötülük edeceğinden bahisle tehditte ise, mağdurun şikayeti üzerine, altı aya kadar hapis veya adli para cezasına hükmolunur." dendiği, madde metninden açıkça anlaşıldığı üzere, kişilerin hayatına yönelik tehdit ifadelerinde maddenin birinci fikrasının birinci cümlesinin uygulanacağı ve bu cümlede düzenlenen "tehdit" suçunun şikayete tabi olmadığı, şikayete tabi olan kısmın yalnızca maddenin birinci fikrasının ikinci cümlesindeki mal varlığına yönelik ya da basit tehdit içeren düzenleme olduğu, ayrıca maddenin ikinci fikrasında da, tehdidin silahla işlenmesi halinde cezanın arttırılacağı düzenlemesinin yer aldığı belirtilerek, sanık J.Er R,K,'nun, nöbet esnasında kendisine zimmetli G-3 piyade tüfeği ile havaya bir el ateş ettiği, bu olaydan sonra 3 nolu nöbet mevziin yanından geçtiği sırada J.Er B.K.'a karşı "3 nolu silah sesini duydunuz mu, bu mermiler sabah üzerinize yağacak" şeklindeki sözleri söylediğine dair deliller bulunmasına rağmen şüpheli hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 106/2-a maddesi uyarınca "silahla tehdit" suçundan kamu davası açılması gerekirken ve bu suçun şikayete bağlı olmadığı dikkate alınmadan J.Er B.K.'ın şikayetçi olmadığı gerekçe gösterilerek tehdit suçundan kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesinin yasaya aykırı olduğunun değerlendirildiği açıklanarak, şüpheli J.Er R.K. hakkında "tehdit" suçu ile ilgili olarak tesis edilen 8. Kolordu Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 22.04.2014 gün ve E:2014/254, K:2014/237 sayılı "Kovuşturmaya Yer Olmadığı" kararının "tehdit" suçu yönünden kaldırılmasına karar verilmesi istenmiştir.

2. Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 21.5.2014 gün ve 2012/A-12-189 sayılı kararı ile, sanık J.Er R.K.' nun kendisine zimmetli G-3 piyade tüfeğiyle tehdit içerikli sözleri söylediği, böylece 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 106/2-a maddesindeki silahlı tehdit suçuna vücut verecek bir eylemi gerçekleştirdiğinin anlaşıldığı belirtilerek, 8. Kolordu Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 22.04.2014 gün ve E:2014/254, K:2014/237 sayılı "Kovuşturmaya Yer Olmadığı" kararının kaldırılmasına, sanık J.Er R.K.' nun eylemi nedeniyle, eylemine uyan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 106/2-a maddesindeki silahlı tehdit suçundan hakkında kamu davası açılmasına, soruşturma dosyasının 8. Kolordu Komutanlığı Askeri Savcılığı'na gönderilmesine karar verilmesi üzerine;

Bingöl/Adaklı İlçe Jandarma Komutanlığı emrinde görevli sanık J.Er R.K.'nun, 16.1.2014 günü, 00.00 - 01.00

saatleri arasında nöbet tuttuğu 4 nolu nöbet kulübesine gelen aynı Komutanlık emrinde görevli olup olay sırasında 3 nolu nöbet kulübesinde nöbet tutan J.Er B.K.'ın, sanığın nöbet tuttuğu 4 nolu nöbet kulübesinde bulunan kürklerden almak istediği ancak sanığın buna izin vermemesi üzerine aralarında tartışma çıktığı ve tartışma sonrasında J.Er B.K.'ın kendi nöbet yeri olan 3 nolu nöbet mevziine gittiği, aradan yaklaşık yirmi dakika geçtikten sonra sanığın kendisine zimmetli G-3 piyade tüfeğini eline alarak tam dolduruşa getirip havaya bir el ateş ettiği, aynı mevziide birlikte nöbet tutan J.Er R.K.'ın santrale telefon ile durumu bildirmesini müteakip sanığın santrale çağırıldığı ve elinde kendisine zimmetli G-3 piyade tüfeği ile santrale giderken, 3 nolu nöbet mevziinin yanından geçtiği sırada, J.Er B.K.'a hitaben "3 nolu 3 nolu silah sesini duydunuz mu? Bu mermiler sabah üzerinize yağacak" şeklinde konuştuğu ve oradan hizmet binasına gittiği, böylece sanığın elinde kendisine zimmetli G-3 piyade tüfeği ile J.Er B.K.'a hitaben "3 nolu 3 nolu silah sesini duydunuz mu? Bu mermiler sabah üzerinize yağacak" şeklinde konuşmak suretiyle "silahlı tehdit" suçunu işlediği ileri sürülerek, eylemine uyan 5237 sayılı 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 106/2-a maddesi uyarınca cezalandırılması istemiyle 8. Kolordu Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 16.6.2014 gün ve E:2014/548, K:2014/361 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

8. KOLORDU KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 24.9.2014 gün ve E:2014/481, K:2014/512 sayıyla; sanığa yüklenen suçun 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 106/1,2-a maddesinde düzenlendiği ve askeri suç olmadığı, sanığın 14.8.2014 tarihinde, mağdurun da 12.8.2014 tarihinde terhis edilerek asker kişi sıfatlarını kaybetmeleri nedeniyle, atılı suçtan sanığı yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, Kığı Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

KİĞI ASLİYE CEZA MAHKEMESİ: 3.4.2015 gün ve E:2015/39, K:2015/69 sayıyla; sanığa yüklenen eylemin Türk Ceza Kanunu'nun 106/2-a maddesinde düzenlenen silahlı tehdit suçunu oluşturmayacağı, zira silahlı tehdit suçunun oluşabilmesi için failin mağduru hedef alarak ve silahın korkutucu gücünden istifade ederek tehditte bulunması gerektiği, olayımızda ise mağdur ile sanığın tartışmalarının üzerinden yirmi dakika gibi bir zaman geçtiği ve olayın sıcaklığını yitirdiği, bununla beraber sanığın bulunduğu 4 numaralı nöbet kulübesi ile mağdurun bulunduğu 3 numaralı nöbet kulübesi arasında fazlaca bir mesafe bulunduğu, sanığın eyleminin silahlı tehdit suçunu değil, 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nda düzenlenmiş bulunan ve özel bir düzenleme olan "mazarratı mucip nöbet talimatına aykırı hareket etmek" suçunu oluşturacağı, nitekim sanığın nöbet talimatlarına aykırı hareket ettiği ve silahını ateşleyerek sarf ettiği 7,62 mm çaplı tüfek mermisinin de mazarrat olarak kabul edilmesi gerektiği açıklanarak, sanığı yargılama görevinin askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, Bingöl Ağır Ceza Mahkemesine itiraz yolu açık olmak üzere görevsizlik kararı vermiş, dava dosyası, Kığı Cumhuriyet Başsavcılığı'nca, Mahkememize gönderilmiştir.

Mahkememize gönderilen dava dosyasında, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce 28.9.2015 gün ve E:2015/28, K:2015/26 sayılı karar ile adli yargı yerince verilen görevsizlik kararı kesinleşmeden dava dosyası Mahkememize gönderildiğinden, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1 ve 14. maddesinde belirtilen koşullar oluşmadığından, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan başvurunun reddine karar verilip dosyanın Mahkemesine gönderilmesinden sonra, dosyadaki eksiklik giderilip, adli yargı yerince verilen görevsizlik kararı kesinleştirilerek dava dosyası, aynı Mahkemece, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler; Şuayip ŞEN, Kenan YUMUŞAK, Osman ATALAY, Yusuf Tamer ÇETİN, Mehmet AVCIOĞLU ve Sevilay TEMİZYÜREK BATIR'ın katılımlarıyla yapılan 15.02.2016 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmediği, askeri ve adli yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu anlaşıldığından, esasın incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN'un adli yargı, Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Kadir ALBAYRAK'ın, davanın çözümünün adli yargı yerinin görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Anayasanın "askeri yargı" yı düzenleyen 145 nci maddesinde asker kişilerin "askeri mahallerde" işledikleri suçlara bakmanın askeri mahkemelerin görevinde olduğu belirtilmişken; 12.9.2010 tarihinde yapılan halkoylaması sonucu kabul edilip, 23.9.2010 gün ve 27708 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5982 sayılı Yasa'nın 15. maddesi ile yapılan değişiklik ile maddenin birinci fıkrasında, "Askeri yargı, askerî mahkemeler ve disiplin mahkemeleri tarafından yürütülür. Bu mahkemeler; asker kişiler tarafından işlenen askerî suçlar ile bunların asker kişiler aleyhine veya askerlik hizmet ve görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidir. Devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlara ait davalar her halde adliye mahkemelerinde görülür.

Savaş hali haricinde, asker olmayan kişiler askeri mahkemelerde yargılanamaz" denilmek suretiyle "askeri mahallerde" unsuru madde metninden çıkarılmıştır.

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmekte iken, maddenin "….askeri mahallerde…." ibaresi Anayasa Mahkemesi'nin 26.6.2012 tarih ve 28335 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 15.3.2012 gün ve E:2011/30, K:2012/36 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

"Askeri suç" ise, öğretide ve uygulamada;

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalaa edilmektedir.

Aynı Yasa'nın 13.10.1996 gün ve 22786 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4191 sayılı Yasa'yla değişik 17. maddesinde; "askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesi, daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevini değiştirmez. Ancak suçun askeri bir suç olmaması askeri bir suça bağlı bulunmaması ve sanık hakkında kamu davası açılmamış

olması halinde askeri mahkemenin görevi sona erer" denilmekte iken, maddenin "... ve sanık hakkında kamu davası açılmamış olması ..." tümcesi Anayasa Mahkemesi'nin 11.3.2000 gün ve 23990 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1.7.1998 gün ve E:1996/74, K:1998/45 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

Buna göre, askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesi, daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevini değiştirmez. Ancak yüklenen suçun askeri bir suç olmaması, askeri bir suça bağlı bulunmaması halinde, askeri mahkemenin görevinin sona ereceği açıktır. İptal kararı nedeniyle, sanık hakkında kamu davasının açılmış olup olmamasının bir önemi bulunmamaktadır.

Olumsuz görev uyuşmazlığına konu kamu davasında, adli yargı yerince verilen görevsizlik kararında, sanığa yüklenen eylemin Türk Ceza Kanunu'nun 106/2-a maddesinde düzenlenen silahlı tehdit suçunu oluşturmayacağı, zira silahlı tehdit suçunun oluşabilmesi için failin mağduru hedef alarak ve silahın korkutucu gücünden istifade ederek tehditte bulunması gerektiği, olayımızda ise mağdur ile sanığın tartışmalarının üzerinden yirmi dakika gibi bir zaman geçtiği ve olayın sıcaklığını yitirdiği, bununla beraber sanığın bulunduğu 4 numaralı nöbet kulübesi ile mağdurun bulunduğu 3 numaralı nöbet kulübesi arasında fazlaca bir mesafe bulunduğu, sanığın eyleminin silahlı tehdit suçunu değil, 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nda düzenlenmiş bulunan ve özel bir düzenleme olan "mazarratı mucip nöbet talimatına aykırı hareket etmek" suçunu oluşturacağı açıklanarak, bu nedenle sanığı yargılama görevinin askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesine yer verilmiş ise de; iddianamede anlatılan ve sanığa yüklenen eylemin açıkça belirtilerek, olumsuz görev uyuşmazlığına konu kamu davasının "böylece sanığın elinde kendisine zimmetli G-3 piyade tüfeği ile J.Er B.K.'a hitaben "3 nolu 3 nolu silah sesini duydunuz mu? Bu mermiler sabah üzerinize yağacak" şeklinde konuşmak suretiyle "silahlı tehdit" suçunu işlediği" denilmek suretiyle, sanığın mağduru hedef alarak ve elinde silah olduğu halde belirtilen sözlerin söylenmesinin tehdit suçunu oluşturduğu ileri sürülerek açılmış olduğu ve adli yargı yerince verilen görevsizlik kararında bahsedilen "havaya bir el ateş etmek" eylemi ile ilgili olarak, sanık hakkında "askeri eşyayı kasten tahrip etmek" suçunu işlediği ileri sürülerek, 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 130/1. maddesi uyarınca cezalandırılması, meydana gelen 0.90 TL'lik hazine zararının aynı Kanun'un 130/3. maddesi gereğince sanıktan tahsili istemiyle ayrıca askeri yargı yerinde açılmış bir kamu davasının bulunduğu anlaşıldığından, askeri yargı yerince verilen görevsizlik kararının gerekçesinde, sanığa yüklenen suçun 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 106/1,2-a maddesinde düzenlendiği ve askeri suç olmadığı, sanığın 14.8.2014 tarihinde terhis edilerek asker kişi sıfatını kaybetmesi nedeniyle, atılı suçtan sanığı yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğunun değerlendirildiği gözetildiğinde
8. Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesince verilen görevsizlik kararı hukuka uygun bulunmuştur.

Bu durumda, sanığa yüklenen eylemin Türk Ceza Kanunu'nda düzenlendiği, Askeri Ceza Kanunu'nda bu suça ilişkin bir düzenlemenin bulunmadığı, bu nedenle "askeri suç" olmadığı kuşkusuzdur. Sanığın yargılama aşamasında terhis edildiği de dosyada bulunan bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır.

353 sayılı Yasa'nın 17. maddesinde, askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesiyle daha önce işlenen suçlara ait davalara bu mahkemelerin bakma görevinin değiş-meyeceği, ancak suçun askeri bir suç olmaması askeri bir suça bağlı bulunmaması durumunda, askeri mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesiyle, askeri mahkemenin görevinin sona ereceği düzenlenmiş bulunduğundan ve somut olayda sanığa yüklenen eylemin askeri suç olmadığı anlaşıldığından, 353 sayılı Yasa'nın 17. maddesi uyarınca davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Kığı Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGI yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Kığı Asliye Ceza Mahkemesi'nin 3.4.2015 gün ve E:2015/39, K:2015/69 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 15.02.2016 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Şuayip ŞEN	Kenan YUMUŞAK	Osman ATALAY

Üye	Üye	Üye
Yusuf Tamer ÇETİN	Mehmet AVCIOĞLU	Sevilay TEMİZYÜREK BATIR